

Rozbor činnosti za rok 2016

1. Knižničný fond

Knižničný fond Mestskej knižnice vo Svite k 31. 12. 2016 tvorilo 31 269 knižničných jednotiek, z toho bolo 31 232 zväzkov kníh a 37 zväzkov audiovizuálnych a elektronických dokumentov. Zloženie fondu: 31,12 % tvorí odborná literatúra pre dospelých, čo je 9 729 zväzkov, 38,83 % tvorí krásna literatúra pre dospelých, čo je 12 143 zväzkov a 30,05 % tvorí literatúra pre deti a mládež, čo je 9 397 zväzkov.

V rozpočte bolo na nákup knižničného fondu schválených 4 600 €, skutočne sa vyčerpalo 4 598,55 €. Z uvedených financií bolo zakúpených 512 zväzkov kníh za 3 941,09 € a 19 titulov periodík v hodnote 657,46 €.

Knižnica získala i dotáciu z Fondu na podporu umenia z Bratislavy na nákup náučnej literatúry vo výške 1 300 €. Pracovníčky knižnice zakúpili odborné tituly z rôznych vedných odborov, ale i knihy populárno-náučného charakteru pre deti a dospelých. Nákup bol zameraný predovšetkým na publikácie hľadané študentmi stredných a vysokých škôl. Fond náučnej literatúry pre dospelých a deti spolu doplnili o 115 zväzkov kníh.

Ďalších 35 zväzkov krásnej literatúry pre dospelých i deti v hodnote 300 € knižnica zakúpila zo sponzorského daru Ing. Mgr. Andrey Siekelovej a 59 zväzkov v hodnote 500 € zo sponzorského daru Spolku nezávislých donorov z Bratislavy. Od čitateľov, obyvateľov mesta, vydavateľstiev a rôznych organizácií získala darom 26 zväzkov kníh a 6 titulov periodík.

Celkový prírastok knižničného fondu bol 747 zväzkov kníh a 26 titulov periodík v celkovej hodnote 6 041,09 €. Snahou knižnice je získať dokumenty čo najlacnejšie, využíva preto rôzne zľavy a nakupuje u dodávateľov, poskytujúcich výhodný rabat. Z vlastných finančných prostriedkov (bez darov, sponzorov a dotácie) zakúpila 512 titulov kníh v hodnote 3 941,09 €, skutočná hodnota kníh však bola 5 641,19 €, čo znamená úsporu 30,14 %.

Vyradených bolo 1 168 zväzkov opotrebovanej, duplicitnej a zastaranej literatúry v hodnote 962,78 €. Z toho bola 1 stratená kniha v hodnote 321 €, za ktorú čitatelia v zmysle výpožičného poriadku zaplatili 6,42 €.

2. Používatelia

Knižničné služby v roku 2014 využívalo 953 používateľov. Zloženie: 329 detí do 15 rokov, 133 študentov, 311 dospelých v produktívnom veku, 164 seniorov a 16 kolektívnych členov (školy, knižnice a iné spolupracujúce organizácie). Pracovníčky knižnice reagujú na nezáujem detí a mládeže o čítanie. Snažia sa ich osloviť novými typmi podujatí (zážitkové čítanie, informačná výchova zameraná na on-line služby, tvorivé aktivity) a získať ich pre čítanie a návštevy knižnice. Bohužiaľ musíme skonštatovať, že napriek ponuke nových podujatí i zaujímavých kníh neustále klesá počet detí, navštevujúcich knižnicu. Príjmy z členských

poplatkov boli 892,80 €, čo je oproti minulému roku menej o 74,10 €. Knižnica za celý rok navštívilo 12 320 používateľov, čo je o 1 119 menej ako minulý rok. Pokles spôsobil nižší počet účastníkov na podujatiach knižnice, ktorých sme zrealizovali menší počet, z dôvodu dlhodobej práceneschopnosti jednej z pracovníčok. Spolu knižnica pripravila 189 kultúrno-spoločenských a vzdelávacích akcií pre 3 345 návštevníkov. Prístup k internetu využilo 427 obyvateľov a webová stránka knižnice mala za celý rok 26 764 návštevníkov.

3. Výpožičné služby

V roku 2016 si čitatelia požičali 36 510 zväzkov kníh, z toho bolo 6 955 titulov náučnej literatúry pre dospelých, 22 328 titulov krásnej literatúry pre dospelých, 5 302 titulov literatúry pre deti a mládež a 1 925 periodík. Výrazný pokles oproti roku 2015 nastal vo výpožičkách náučnej literatúry pre dospelých o 2 133 zväzkov. Každý rok sú na nákup literatúry do jednotlivých oddelení vyčlenené približne rovnaké finančné prostriedky. Keďže cena náučnej literatúry je niekoľkonásobne väčšia ako cena beletrie, rozpočet neumožňuje jej dopĺňanie v dostatočnom počte. Odborná literatúra sa tiež stáva rýchlejšie morálne zastaranou, pričom používatelia vyhľadávajú hlavne knihy s najnovšími rokmi vydania a aktuálnymi poznatkami. Preto sme vypracovali žiadosť o dotáciu na náučnú literatúru a koncom roka sme získali 1 300 €. Dúfame, že doplnenie fondu náučnej literatúry sa prejaví i vo zvýšení výpožičiek. Ďalší pokles nastal vo výpožičkách literatúry pre deti a mládež o 1 749 zväzkov, ktorý je priamoúmerný s poklesom čitateľov v tejto kategórii o 57 osôb. Koncom roku 2014 bol projekt, z ktorého sme získali počítačové zariadenia na prístup k internetu pre verejnosť ukončený. Všetky zariadenia prešli do majetku knižnice, bohužiaľ po 9 rokoch využívania sú nielen zastarané, ale hlavne poruchové. Preto sme museli vyradiť 3 pokazené počítačové stanice, ktoré sme nahradili staršími počítačmi z mestského úradu. Služby internetu využilo 427 používateľov a jednotlivé stanice využívali 456 hodín a 54 minút.

Knižnica poskytuje používateľom všetky moderné knihovnícke služby. Okrem požičiavania dokumentov, poskytovania faktografických a bibliografických informácií, rešeršných a reprografických služieb a medziknižničnej výpožičnej služby, sú to i elektronické služby – katalóg na internete, vstup do svojho čitateľského konta, kde je možné samoobslužné rezervovanie a predlžovanie výpožičnej doby dokumentov, tiež zasielanie rezervácií, upozornení a upomienok prostredníctvom e-mailu alebo sms správy.

Základné služby poskytuje bezplatne, poplatky vyberá len za špeciálne služby – rezerváciu dokumentov, vyhotovenie rešerší, reprografické a medziknižničné výpožičné služby. Za ne v roku 2016 knižnica vybrala 256,24 €, čo je o 65,62 € menej ako v roku 2015. Knižnica vyberá i sankčné poplatky – za upomienky, stratu preukazu a stratu dokumentu. Príjem za ne bol 430,65 €, čo je takmer rovnako ako v roku 2015. Táto skutočnosť je pre knižnicu prospešná, pretože sa knihy väčšinou vracajú načas a takto je zabezpečený pravidelný obrat literatúry. Predpokladáme, že dôvodom neprekráčovania výpožičnej doby kníh je zavedenie zasielania upozornení o konci výpožičky e-mailom a sms správami. Webovú stránku knižnice, s čitateľským kontom a on-line katalógom navštívilo 26 764 používateľov.

4. Kultúrno-vzdelávacia činnosť

Knižnica každoročne pripravuje podujatia pre všetky skupiny čitateľov i ostatných obyvateľov mesta a okolia. Snaží sa oboznamovať návštevníkov so spisovateľmi a ich dielami, osobnosťami kultúrneho i spoločenského života, a tiež propagovať kvalitnú literatúru. Možnosti kultúrne vyžitia v meste obohacuje realizáciou hodnotných výstav, spojených s vernisážami. Zároveň sprístupňuje informácie z interných aj externých zdrojov, vzdeláva používateľov pri ich získavaní a využívaní. Všetky podujatia knižnica propaguje v miestnych a regionálnych médiách, na internete i webovej stránke mesta a knižnice. Dlhodobu sa zapája do celoslovenských podujatí: literárnej súťaže Čítame s Osmijankom, čitateľského maratónu Čítajme si, akcie o ochrane prírody Lesy pre ľudí a ľudia pre lesy, ktorú tvoria besedy s lesným pedagógom, premietanie filmov, prírodovedné kvízy, aktivít ku Dňu ľudovej rozprávky i do podujatia Celé Slovensko číta deťom. Opätovne sme pre deti mladšieho školského veku pripravili medzinárodnú akciu Noc s Andersenom, pre deti MŠ cyklus informačnej výchovy o knihách a knižnici. V marci – mesiaci knihy sme slávnostne zapísali za čitateľov knižnice žiakov prvých ročníkov ZŠ a pre všetky vekové stupne ZŠ sme prostredníctvom hovorených bibliografií spropagovali nové knihy, nachádzajúce sa vo fonde knižnice. Počas letných prázdnin sme pre deti pripravili zábavné dopoludnia venované rôznym témam, počas ktorých sme si s deťmi čítali, ale i tvorili kreatívne výtvarné práce. Pre detských čitateľov sme zrealizovali besedy so spisovateľmi Máriou Vrkoslavovou Ševčíkovou a Františkom Bardym. Deti mali možnosť stretnúť sa s profesorom hraškológie a veľvyslancom Rozprávkovej republiky Jánom Cígerom z Martina a tiež spoluvytvárať interaktívny program s občianskym združením Haliganda z Košíc. Pre dospelých návštevníkov sme pripravili prezentáciu novej knihy Jána Zbojeka – Šlabikár zdravia, v rámci Tatranskej literárnej jari besedu s českou poetkou Lydiou Romanskou, českým spisovateľom a režisér Tomášom Magnusekom a slovenským básnikom Petrom Mišákom. Mládež besedovala s populárnym slovenským spisovateľom Gustávom Murínom. Pripravili sme i krst novej knihy našej regionálnej autorky Andrey Tichej. Pre seniorov a miestny odbor SZPB sme pripravili akciu Ženy v literatúre a besedu na tému Prečo potrebujeme umenie a kultúru. Spoločne so študentmi Katedry mediamatiky Žilinskej univerzity v Žiline sme zrealizovali interaktívne podujatie pre žiakov ZŠ – Zober knihu, nie tablet. Taktiež sme vyhlásili a ocenili Najlepších čitateľov vo všetkých kategóriách používateľov knižnice. Celoročne sme pripravovali i besedy o knihách a spisovateľoch, zážitkové čítania, informačné výchovy, kvízy a súťaže, exkurzie i divadelné predstavenia.

V novej výstavnej miestnosti sme pripravili: výstavu Návrat dážďovníkov, spojenú s prednáškami, v spolupráci s Karpatskonemeckým spolkom na Slovensku výstavu a prednášky k výstave Karpatskí Nemci na Hornom Spiši, výstavu s vernisážou Čapkovci a Slovensko, výstavu Tajomstvá chrobákov, spojenú s kvízom pre mestský tábor CVČ, výstavy - História Vysokých Tatier fotoobjektívom, Ľudovít Štúr, Literáti z našej čvrti, Najkrajšie kalendáre Slovenska za rok 2016 a výstavu ilustrácií a karikatúr Miroslava Regitka pod názvom Obrázky zo Slnecnej ulice. Okrem týchto sme pripravili i výstavy, ktoré organizujeme pravidelne - výstavy výtvarných prác žiakov špeciálnej základnej školy i grafických prác a krajčírskych modelov študentov strednej školy v odbore styling a grafika. Za celý rok knižnica zrealizovala 189 podujatí, na ktorých sa zúčastnilo 3 345 návštevníkov. Je to oproti roku 2015 menej o 23 podujatí a 776 návštevníkov, čo bolo spôsobené dlhodobou práceneschopnosťou pracovníčky knižnice.

5. Pobočka Pod Skalkou

Knižničný fond pobočky Pod Skalkou na konci roka 2016 tvorilo 2 274 knižničných jednotiek. Aktualizácia fondu na pobočke sa má zabezpečovať prostredníctvom cirkulácie výmenných súborov (nové tituly sa zapožičiavajú do pobočky, staršie sa vracajú späť do centrálnej knižnice).

Po výmene knihovníčky, ktorá vyplynula z požiadavky zriaďovateľa, nastal výrazný pokles vo výkonoch v pobočke Pod Skalkou. Výmena sa uskutočnila začiatkom roka 2015 a tento rok bol rokom zaúčania novej pracovníčky. Predpokladali sme, že v roku 2016 po oboznámení sa s prácou knihovníka a získaní praxe sa výkony v pobočke budú zlepšovať. Bohužiaľ, pokles naďalej pokračuje.

V pobočke bolo prihlásených 11 čitateľov, z toho 3 deti, 2 študenti, 5 seniorov a 1 dospelý. Za celý rok 2016 ju navštívilo 59 používateľov, z toho 19 detí. Vypožičali si 82 knižničných jednotiek. Oproti roku 2014, kedy v knižnici pracovala predošlá knihovníčka nastal pokles v počte používateľov o 138 a v počte výpožičiek o 421. Pracovníčka pobočky odvieďa do pokladne mestskej knižnice 9,74 €. V obidvoch knižniciach platí ten istý čitateľský preukaz.

Tabuľková časť	2015	2016
Knižničné jednotky	31 690	31 269
Zväzky na 1 obyvateľa	4,2	4,1
Zväzky na 1 čitateľa	30,2	32,8
Prírastky – z rozpočtu	485	512
- sponzori, dary	318	235
Úbytky	752	1 168
Registrovaní používatelia	1 051	953
% čitateľov z počtu obyvateľov	13,75	12,51
Návštevnosť spolu	13 439	12 320
Výpožičky spolu	38 760	36 510
Kultúrno-vzdelávacie podujatia	212	189
Nákup kn. fondu v € (rozpočet)	4 235,59	4 598,55
kn. fondu v € (sponzory, dotácie)	1 888,01	2 100,00

6. Interiérové vybavenie a údržba budov

Knižnica po odsúhlasení p. primátorom Miroslavom Škvarekom získala dve miestnosti nad poštou na čiastočné rozšírenie svojich priestorov. Koncom roka 2015 sa zrealizovali stavebné úpravy tak, aby sa priestor otvoril a vytvorila sa výstavná miestnosť. V roku 2016 sa v miestnosti vykonali ďalšie práce: maľba radiátorov, montáž žalúzií kvôli premietaniu, montáž závesného systému na upevňovanie obrazov a výstavných materiálov, a tiež elektroinštalácia. V priestoroch sa momentálne realizujú výstavy nepretržite. Zostáva ešte zakúpiť a nainštalovať kamerový systém na ochranu vystavovaných zbierok.

7. Plnenie rozpočtu

Na rok 2016 bol schválený rozpočet vo výške 58 995 €. V priebehu roka bol upravený na 62 740 €. Zvýšený bol o 1 300 € (dotácia Fondu na podporu kultúry na nákup kníh), o 800 € (financie od sponzorov na nákup kníh), o 216 € (financie na projekt elektroinštalácie) a o 1 429 € (mzdy, odvody, sociálny fond). Skutočné čerpanie rozpočtu bolo vo výške 57 773,15 €. Príjmy z knižničnej činnosti boli 1 579,69 €.

Rozpis príjmov	rok 2015	rok 2016
Členský poplatok - centrála	961,20	883,10
Členský poplatok - pobočka	5,70	9,70
Zaplatené stratené knihy	00,00	6,42
Upomienky	421,01	415,13
Výpožičné časopisov	136,52	97,88
Medziknižničná výpožičná služba	95,15	77,00
Strata preukazu	9,80	9,10
Rezervovanie kníh	43,60	42,40
Predaj vyradených kníh a platní	33,80	21,80
Reprografické služby	1,40	8,40
Rešerše	11,39	8,76
Spolu knižničná činnosť	1 719,57	1 579,69
Iné príjmy – sponzori, dary	1 888,01	2 100,00
Spolu príjmy	3 607,58	3 679,69

Komentár k výdajovým položkám

Knižnica sa snaží rozpočtované prostriedky použiť len na skutočne potrebné a nevyhnutné výdavky. Finančné prostriedky z položiek, ktoré sa týkajú priamo činnosti knižnice (nákup kníh a časopisov, besedy, odmeny pre účastníkov kvízov a súťaží, internet, výpočtová technika a jej údržba) sú väčšinou čerpané v plnej miere.

Spracovala: Mgr. Daniela Šipošová

Vo Svite 27. 1. 2017